

27. Letní filosofická škola 2017

30.6.–7.7. Charváty a Dub n. Moravou

Téma:

KONTINUITA A DISKONTINUITA

*V roce 500. výročí uveřejnění Lutherových tezí
a 100 let od ruské revoluce.*

Program

FILOSOFICKO-HISTORICKÝ BLOK

(30.6. – 2.7. dopoledne; Charváty)

Pátek 30.6.

- Pavel Floss:** *Úvodní slovo – téma letošní LFŠ jako aktuální výzva současnosti.*
Miroslav Marcelli: *Historická a priori a problém kontinuity.*
Filip Jaroš: *Antropologická diference: návrat hledání lidské přirozenosti.*
Tomáš Petráček: *Reformace je bod zlomu západního křesťanství.*
Ivan Blecha: *Patočkova politická filosofie v celkovém kontextu jeho myšlení.*

Sobota 1.7.

- Václav Němec:** *Hejdánkova filosofie nepředmětnosti jako událost a výzva.*
Tomáš Machula: *Přirozený zákon a přirozené právo: Tomáš Akvinský a druhá scholastika.*
Evžen Stehura: *Kdy vzniká moderní věda? Nominalistická přírodní filosofie a vědecká revoluce.*
Jiří Michalík: *Protestantská teologie a vznik moderní vědy.*

Neděle 2.7.

- Jan Koblížek:** *Problém tyranovraždy u Františka Suáreze v kontextu středověkého myšlení.*

BLOK FILOSOFIE VĚDY

(2.7. odpoledne – 3.7.; Dub n.M.)

Neděle 2.7. (v 13:00)

- Petr Kůrka:** *Tři pojetí kontinua.*
Kateřina Trlifajová: *Kontinuum matematické a reálné.*
Luboš Motl: *Nezbytnost kontinua ve fundamentální fyzice.*

Pondělí 3.7.

- Štěpán Holub:** *Filosofická interpretace kvantové mechaniky.*
Marie Větrovcová: *Matematické a fenomenologické kontinuum a diskontinuum.*
Yvo Jacquier: *Continuity/Discontinuity WITH THE EYES.*

BLOK SOCIÁLNÍ FILOSOFIE

(4.7. – 5.7.; Dub n.M.)

Úterý 4.7.

- Gáspár M. Tamás:** *Equality, Emancipation and High Culture.*
Martin Palouš: *Demokracie včera a dnes. A co zítra?*
Ľubica Kobová: *K politickej súdnosti.*
Petr Rohel: *Struktury a aktéři v dějinách. Poznámky k dosavadnímu dílu Marka Hrubce.*

Středa 5.7.

- Pavel Barša:** *Evoluce, nebo revoluce? Kontinuita a diskontinuita v moderním pojetí společenské změny.*
Joseph G. Feinberg: *K filosofii ne-občana.*
Jiří Růžička: *Diskontinuita, krize a dějiny.*

PANELOVÁ DISKUZE přednášejících bloku sociální filosofie. (od 17:00)

RELIGIONISTICKÝ BLOK

(6.7. – 7.7.; Dub n.M.)

Čtvrtek 6.7.

- Jiří Motl:** *Transpersonální psychologie a změna paradigmatu vědy.*
Tomáš Vaněk: *Blud v kontextu kontextuality.*
Roman Figura: *Náboženství a rituály zvířat a lidí.*
Miroslav Libicher: *Protiislámské předsudky napříč časem.*

Pátek 7.7.

- Matyáš Müller:** *Šílenství jako zkušenost radikální diskontinuity světů.*
Pavel Jurkovič: *Kontinuita a diskontinuita v hermetismu a současných hermetických spolcích České republiky.*
Jan Kapusta: *Kontinuita a diskontinuita mayské spirituality.*

Doprovodný program LFŠ 2017:

- Sobota 1.7., 19:00: *Diskuzní setkání se skupinou Prázdné trůny.*

- Úterý 4.7., 20:00: *Filosofie, klima a občanská neposlušnost – první český klimatický kemp v souvislostech.* (K. Klosová, Ľ. Slovák)

Přednášky začínají v 13:00. Každá přednáška spolu s diskuzí trvá přibližně hodinu; poté následuje 10 minutová přestávka.

KONTINUITA A DISKONTINUITA

*V roce 500. výročí uveřejnění Lutherových tezí
a 100 let od ruské revoluce.*

Kontinuita a diskontinuita: spojitost a souvislost či naopak nespojitost a vzájemná nesouvislost jednotlivých prvků v úsečce, v přírodním dění, v osobní identitě uskutečňované v čase či v dějinách celé společnosti? Kontinuita je předpokládána jako podmínka pro jakýkoliv celek, jednotu v mnohosti, která se realizuje v čase; je představou reality nepřetržitého trvání na základě vzájemného navazování jednotlivých prvků. Jsoucnost se pojí se jsoucnem, bez přetržení nebytím – až se zdá, že změna a čas se vytrácejí. Bytí jest, nebytí umožňující změnu není? Naopak radikální diskontinuita jakožto absolutní změna a nespojitost je představou reality časových „řezů“, které spolu nikterak nesouvisejí. Tok času přináší nespojitě obrazy bez příběhu? Problematika, která tak zde vyvstává, totiž otázka: jak může být něco, co je nové, odlišné od staršího, jež zároveň může na toto již minulé kontinuálně (tzn. spojitě) a přitom svébytně navazovat? a potažmo jaká role zde přísluší radikálnímu vymezení se vůči danému? – to bude tématem jednotlivých bloků LFŠ 2017:

FILOSOFICKO-HISTORICKÝ BLOK

BLOK FILOSOFIE VĚDY

BLOK SOCIÁLNÍ FILOSOFIE

RELIGIONISTICKÝ BLOK

V letošním roce 2017 si *Letní filosofická škola* (LFŠ) zvolila jako své téma problematiku **Kontinuity a diskontinuity**. Tímto tématem také upozorňuje na dvě letošní výročí, která jsou důležitými mezníky kontinuity a diskontinuity v dějinách evropské kultury: jedním je 500 let od doby, kdy německý katolický kněz Martin Luther 31. října 1517 zveřejnil přibitím na vrata kostela ve Wittenbergu svých 95 tezí kritizujících tehdejší poměry v katolické církvi a kupčení s odpustky, čímž položil základ pro reformaci církve a vznik protestantství. Druhým připomínaným výročím je 100 let od ruské revoluce roku 1917, která výrazně ovlivnila celosvětové dění ve 20. století.

LFŠ by zároveň chtěla připomenout také některá výročí a jubilea z okruhu osobností českého filosofického a teologického myšlení. Letos si tak připomínáme 40 let od úmrtí filosofa **Jana Patočky**, jenž výrazně ovlivnil podobu české filosofie ve 20. století a jehož myšlení je stále inspirativní nejen v ČR, ale také v zahraničí. A dále dvě důležitá jubilea – své devadesátiny letos slaví filosof **Ladislav Hejdánek** a teolog **Jakub S. Trojan**, dvě význačné osobnosti české kultury, kteří také několikrát přednášeli na LFŠ. *My připojujeme svá blahopřání.*

Jan Patočka

Ladislav Hejdánek

Jakub S. Trojan

K některým výročím proběhnou na LFŠ 2017 tyto přednášky: k výročí J. Patočky přednáška Ivana Blechy (30.6.); k jubileu L. Hejdánka vystoupí Václav Němec (1.7.); k lutherovskému výročí a k reformaci jako zlomu západního křesťanství promluví Tomáš Petráček (30.6.); a ruské říjnové revoluce se ve svých výkladech dotknou přednášky bloku sociální filosofie.

Anotace přednášek

FILOSOFICKO-HISTORICKÝ BLOK

Pavel Floss (FF UP; FF UHK):

Úvodní slovo – téma letošní LFŠ jako aktuální výzva současnosti.

Miroslav Marcelli (FF UK Bratislava): *Historické a priori a problém kontinuity.*

Príspevok sa najskôr zameria na pokusy uplatniť pojem historického a priori pri skúmaní dejín vedenia. Predmetom záujmu budú predovšetkým výsledky, ktoré Foucaultova koncepcia historického a priori priniesla v jeho v práci Slová a veci. Po predstavení týchto výsledkov si všimneme niektoré kritické ohlasy a medzi nimi zvlášť Piagetovu polemiku s Foucaultom. V záverečnej časti sa pokúsime zohľadniť niektoré podnety, s ktorými do sporu o kontinuitu vstúpili súčasné teórie vývinu kognitívnych schopností a stratégií usudzovania, pričom upozorníme na význam pojmu inhibície.

Filip Jaroš (FF UHK):

Antropologická diference: návrat hledání lidské přirozenosti.

Jak se člověk liší od zvířat? Umí zvířata myslet? Používají ke komunikaci jazyk? Mají šimpanzi morálku? Evoluční původ člověka z lidoopů napovídá, že člověk sdílí se šimpanzi řadu instinktů, ale věc můžeme nahlížet i z druhé strany: zvířata disponují schopnostmi, které jsme dlouho považovali za typicky lidské. Ukážeme, jak se tradiční téma filozofické antropologie navrácí v dnešních behaviorálních vědách. Zejména nás bude zajímat, nakolik je aktuální Portmannova teze o sociálním uteru: kognitivní schopnosti lidského jedince se podle ní stávají připravenými na sociální život až v období 9-12 měsíců po narození. Tento časový výměr se kryje s časem, kdy si podle Tomasella dítě osvojuje schopnost sdílené intencionality.

Tomáš Petráček (KTF UK): *Reformace je bod zlomu západního křesťanství.*

Ačkoliv se neshodnou na pozitivním či negativním hodnocení, církevní, kulturní a sociální historici různých konfesí a světonázorů sdílí přesvědčení o zásadním významu reformace na další vývoj západní civilizace a křesťanské víry. Výročí 500 let od zahájení reformace představuje příležitost reflektovat mnohostranné dopady změn vyvolaných reformací s dostatečným odstupem. Mezi ty nejdůležitější otázky patří, jak souvisí konfesní proměny 16. století s nástupem Západu k mocenské, technologické a nakonec kulturní dominanci novověku a moderny? Lze prokázat spojení mezi fenoménem vzniku konfliktní plurality 16. století, nenávisně rozděleného křesťanstva s procesem sekularizace západní společnosti? Autor knihy, církevní a sociální historik, na základě svého studia vyjadřuje přesvědčení, že právě ve vývoji 16. století lze hledat kořeny současné krize nejen tradičních křesťanských církví ale rovněž celé západní civilizace.

Ivan Blecha (FF UP):

Patočkova politická filosofie v celkovém kontextu jeho myšlení.

Rád bych poukázal na specifické Patočkovy pojetí člověka jako ZOON POLITIKON v rámci jeho koncepce tří pohybů s odkazem na další inspirační zdroje, jimiž jsou Aristotelés, Heidegger a Arendtová. Klíčové bude osvětlení fenomenologicky uchopených pojmů "jednání" a "oběti" a konsekvencí, které z toho plynuly i pro Patočkovu osobní občanské angažmá.

Václav Němec (FF UK; Flú AVČR):

Hejdánkova filosofie nepředmětnosti jako událost a výzva.

Filosofie Ladislava Hejdánka představuje smělý pokus o nové promyšlení základních témat tradiční ontologie a uvádí nás na dosud neprošlapané cesty myšlení, jež se přičií navyklým způsobům uvažování o povaze skutečnosti. Ústředním tématem této filosofie je tzv. „nepředmětnost“. Pojem nepředmětnosti přitom v Hejdánkově filosofii vystupuje v různých spojitostech a souvislostech: Hejdánek mluví jednak o nepředmětném myšlení, jednak o nepředmětné skutečnosti. V souvislosti s nepředmětnou skutečností pak hovoří o nepředmětné stránce veškerého (pravého) jsoucna, o nepředmětných výzvách a o ryzí nepředmětnosti. Příspěvek se zaměří právě na tyto různé významy či podoby nepředmětnosti a pokusí se objasnit jejich vzájemný vztah. Objasnění těchto vztahů pomůže ozřejmit další klíčová témata Hejdánkovy filosofie, jako je událost, subjekt, čas atd. Příspěvek si klade za cíl nejenom interpretovat Hejdánkovu filosofii nepředmětnosti v kontextu jejích zdrojů a inspirací, ale též naznačit, jak by se na ni dalo navazovat a domýšlet jí dál.

Tomáš Machula (FF JU):

Přirozený zákon a přirozené právo: Tomáš Akvinský a druhá scholastika.

Klasický koncept přirozeného zákona, který najdeme u Tomáše Akvinského, byl v průběhu druhé scholastiky komentován, rozvíjen a modifikován různými autory. Mezi nejvýznamnější témata patří založení přirozeného zákona, voluntaristické či racionalistické pojetí přirozeného zákona a posun od přirozeného zákona k přirozenému právu.

Evžen Stehura (FF UP):

Kdy vzniká moderní věda? Nominalistická přírodní filosofie a vědecká revoluce.

Podle názoru Pierra Duhema se pozdně středověká věda plynule transformovala do novověké vědy, klade tedy počátek moderní vědy hluboko do středověku. Alexandre Koyrré odmítá tento názor poukazem na skutečnost, že zdánlivě podobné ideje byly kladeny ve zcela odlišném intelektuálním kontextu, že paradigmaty pozdně středověké a novověké vědy byla nesouměřitelná. Ve svém příspěvku budu sledovat proměnu koncepce světa jako stroje v nominalistické vědě (M. Oresme) a během vědecké revoluce. Pokusím se ukázat, co znamenala metafora světa jako stroje v přírodní filosofii M. Oresme.

Jiří Michalík (CRT UP): *Protestantská teologie a vznik moderní vědy.*

Robert K. Merton představil koncem 30. let 20. stol. vlivnou teorii, jejímž jádrem je tvrzení, že vznik a rozvoj moderní vědy rozhodujícím způsobem ovlivnily dva protestantské neortodoxní směry: britský puritanismus a německý pietismus. Ve svém příspěvku poukážu na to, že v německém prostředí měla přinejmenším stejně velký vliv

i „ortodoxní“ melanchtonovská scholastika. Její reflexe vztahu Boha, přírody a člověka totiž určujícím způsobem ovlivnila vědecké myšlení Jana Keplera. Nejprve představím koncepci F. Melanchtona a poté její další rozpracování především od těch profesorů na univerzitě v Tübingen, kteří byli i Keplerovými učiteli jako J. Heerbrand, M. Mästlin, M. Hafenereffer či N. Frischlin.

Jan Koblížek (CMFT UP):

Problém tyranovraždy u Františka Suáreze v kontextu středověkého myšlení.

Za otázkou, zda je možné sesadit, soudit a případně usmrtit tyrana, stojí otázka po principech politické moci: odkud pochází a jaké jsou její základní zdroje? A dále, jak se konkrétně realizuje? Jakou úlohu zde hraje "lid"? Všechny tyto otázky se nacházejí již v hlubokém středověku a jsou plně rozvinuty v novověkém myšlení. Úkolem přednášky je představit otázku tyranovraždy u F. Suáreze, jehož 400. výročí úmrtí si letos připomínáme, s poukazem na vývoj tohoto problému před ním.

BLOK FILOSOFIE VĚDY

Petr Kůrka (CTS AVČR): *Tři pojetí kontinua.*

Standardní pojetí struktury reálných čísel v teorii množin má dvě zajímavé alternativy. Konstruktivní analýza se omezuje na konstruktivní reálná čísla a na konstruktivní reálné funkce, které lze počítat algoritmem. Naproti tomu nestandardní analýza rozšiřuje reálná čísla o nekonečně malá a nekonečně velká reálná čísla.

Kateřina Trlifajová (CTS AVČR): *Kontinuum matematické a reálné.*

Od antiky byl výklad kontinua předmětem sporů. Aristotelés je považoval za nekonečně dělitelné, Démokritos je označil za složené z nekonečně dále již nedělitelných částíček. V moderní matematice je kontinuum reprezentováno reálnými čísly. Existuje několik jejich modelů v různých teoriích. Na tuto otázku dávají vesměs šalamounskou odpověď. Ne vždy však jsou v souladu ve výkladu vztahu reálných čísel a matematického nekonečna. Neřešená zůstává otázka vztahu kontinua matematického a reálného. Možnou odpověď lze nalézt ve Vopěnkově fenomenologickém rozboru kontinua.

Luboš Motl: *Nezbytnost kontinua ve fundamentální fyzice.*

Antické kořeny matematiky přivedly lidstvo k diskrétním strukturám prostřednictvím aritmetiky a ke spojitým strukturám prostřednictvím geometrie. Když Galileo, Newton a další odštěpili fyziku od filosofie, matematicky formulované zákony založené na kontinuu, zvláště ty odkazující se na diferenciální rovnice, se staly dlouhodobými pány světa fyzikálních zákonů, a to v podstatě kvůli očividné spojitosti času (a dalších veličin). Poznatky moderní matematiky i kvantové fyziky dovolily fyzice pracovat i s diskrétními objekty přímo a mnohdy ukázaly ekvivalenci mezi spojitými a diskrétními strukturami. Nicméně, přednáška bude primárně obhajovat pohled, že čistě diskrétní popis je vždy spojen s aproximacemi nebo odvozenými zákony, zatímco fundamentální zákony se bez nějakých spojitých veličin neobejdou ani dnes, ani v budoucnosti.

Štěpán Holub (MFF UK): *Filosofická interpretace kvantové mechaniky.*

Kvantová mechanika je obecně přijímanou a prakticky úspěšnou fyzikální teorií. Interpretace jejích základních postulátů je však od počátku kontroverzní. Problematický je status „kolapsu vlnové funkce“, který je spojen s měřením. Vývoj kvantového systému totiž v okamžiku měření podléhá jinému postulátu, než systém který měřen není. Tato situace podněcuje nejrůznější filosofické (a ideologické) spekulace. S pomocí slavného článku *A Philosopher Looks at Quantum Mechanics (Again)*, jehož autorem je neméně slavný matematik a filosof Hilary Putnam, se pokusíme tuto diskusi (pokud možno střízlivě) nastínit.

Marie Větrovcová (CTS AVČR; FF ZCU):

Matematické a fenomenologické kontinuum a diskontinuum.

Po krátkém shrnutí pojmu kontinua v aritmetice a obecněji topologii se zaměřím na fenomenologickou filosofii dis/kontinua, jeho podmínky (ale i nedostatky) jak matematické, tak filosofické (transcendence, existence, fenomén, objektivace, subjektivita). Budu se přitom zabývat tím, jaké vlastnosti prostoru mohou dis/kontinuum zakládat – především v otázce dimenzionality (včetně existenciálně-personální), a pak i v obecnosti, co je prostor (matematický i přirozený). Vycházet budu zejména z (loni vydaných) fenomenologických spisů Jana Patočky. Je možné, že připomenu některé Vopěnkovy a d'Alembertovy myšlenky.

Yvo Jacquier (Praha): *Continuity/Discontinuity WITH THE EYES.*

Before writing and arithmetic, the Ancients practiced geometry on a grid. The ratio between two integers of this grid defines the set of rationals. Ancients could not believe that a slope, whatever it may be, can not end up encountering (at least) one node of the grid. Unfortunately the Greeks discovered that some slope escape (diagonal of a square). In their surprise the problem of incommensurability meets that of discontinuity.

BLOK SOCIÁLNÍ FILOSOFIE

Gáspár M. Tamás (CEU Budapešť): *Equality, Emancipation and High Culture.*

(1) Equality is considered these days to be a social principle undergirding redistribution which should aim at suppressing or, at least, softening hierarchy, i. e., aiming at equality.

(2) This circular idea presupposes a philosophical thesis stating that equality is a social condition consonant with the human condition as such, that is, with a situation in which human beings are supposed to be of roughly equal worth, i. e., deserving of such a condition.

(3) This presupposition is based on another foundational idea, namely on the one affirming that the individual worth of human beings is (a) irrational or ineffable, (b) unrelated to economic, social &c rewards or 'success' or (c) alternatively, equal as regarded from the outside (say, by divinity) to begin with. Hence, competition cannot result in somebody winning or, at least, it shouldn't.

(4) Emancipation means freeing oneself, individually or collectively, from a social and moral conditions where there are superiors and inferiors and where obedience is a result of bowing to superiority, not to the moral truth of an impersonal – and morally defensible – rule or public order.

(5) Access to high culture should be an equal condition, too, if we consider it to be an authentic need of – and for – free people. How do you redistribute equally something which is, at the same time, liberating & a privilege? If, say, Æschylus is rejected by the emancipated proletarian, is he or she discriminated against? Or is it this a sign of his or her *unequal* worth.

Martin Palouš (Florida International University):

Demokracie včera a dnes. A co zítra?

Východiskem mi bude „Demokracie dnes a zítra“, údajně nejcitovanější kniha Edvarda Beneše, která byla sepsána na základě Benešových přednášek na University of Chicago na jaře roku 1939. Při pokusu kriticky zhodnotit Benešovu filosofii dějin se budu primárně opírat o dva krátké texty, které filosofickému myšlení druhého česko-slovenského prezidenta věnoval Jan Patočka. Problém kontinuity a diskontinuity se pokusím zkoumat v souvislostech české politické zkušenosti v rámci „věku extrémů“, jak britský historik Eric Hobsbawm charakterizoval „krátké“ 20. století.

Ľubica Kobová (FHS UK): *K politickej súdnosti.*

Prednáška vychádza z pochopenia politického konania ako praxe slobody, ako ho v svojej konceptualizácii feminizmu predkladá Linda Zerilli, a politickej súdnosti, ktorá má byť nástrojom schopným rozpoznať, opísať uvedené politické konanie a podnecovať v jeho pokračovaní. S pomocou prác Aletty Norval sa prednáška ďalej zameria na to, akú rolu v súdnosti hrá príklad. Ak filozofia nemôže ustanoviť pravidlá politického súdenia, podľa ktorých by sa mohli tvoriť politické sudy, môže byť tým, čo bude viesť politickú súdnosť, práve príklad?

Petr Rohel (Ostrava):

Struktury a aktéři v dějinách. Poznámky k dosavadnímu dílu Marka Hrubce.

Po stručné charakteristice prozatím nejdůležitějšího díla současného českého sociologa a filozofa Marka Hrubce *Od zneuznání ke spravedlnosti*, se budeme především věnovat jeho analýze problematiky struktur, aktérů a procesů v dějinách, specifickému řešení, které tento autor nabízí. V závěru se velmi stručně dotkneme dalších obecnějších témat Hrubcových prací i jeho organizátorských a občanských aktivit.

Pavel Barša (FF UK, ÚMV): *Evoluce, nebo revoluce? Kontinuita a diskontinuita v moderním pojetí společenské změny.*

Velká francouzská revoluce otevřela epochu, v níž spolu zápasí dvě představy o tom, jak probíhá lidská emancipace: Spočívá v postupném zahrnování všech ještě vyloučených do již nastoleného prostoru rovné svobody, anebo vyžaduje další systémový převrat či převraty? V závislosti na převaze jedné nebo druhé představy lze pak charakterizovat různá období moderních dějin jako buďto liberální, nebo revoluční. V prvních převládá víra v integraci utiskovaných do systému, ve druhých představa, že k jejich emancipaci může dojít jen systémovou změnou. Od roku 1917 měly například vítř v zádech revoluční ideologie, v sedmdesátých letech minulého století byla naopak nastolena hegemonie ideologií liberálních.

Joseph G. Feinberg (Flú AVČR): *K filosofii ne-občana.*

Zásadní část západní filosofické tradice předpokládá existenci stabilního politického společenství, jehož zřízení lidé diskutují (v oboru politiky), v rámci jehož norem lidé konají (z hlediska etiky a estetiky), a na jehož základě lidé svůj svět zkoumají (a v mezích epistemologie dospívají k metafyzice nebo ontologii). V politické filosofii explicitně a v jiných oblastech implicitně předpokládaným subjektem většiny západních filosofických systémů je *občan*, plnohodnotný člen daného společenství, tj. člověk schopný a oprávněný svobodně činit, komunikovat, a poznávat. Tyto systémy mají ambice postřehnout člověka a kosmos v jejich univerzální podstatě, což předpokládá konající a vědoucí subjekt bez společenského omezení. Ale vzorem tohoto svobodného subjektu, jak ho vidíme explicitně vylíčeného v politické filosofii, není univerzální člověk, nýbrž občan partikulárního státu. A občanství tohoto subjektu je prakticky podmíněno *ne-občanstvím* jiných lidí, jimž není dána možnost stát se svobodnými subjekty. Jinými slovy, nejvlivnější systémy západní filosofie předpokládají neomezenou kontinuitu lidského společenství, přestože lidská společenství jsou fakticky rozdělena nespočtem politických a společenských hranic. Západní filosofie má sklon k univerzalizaci pohledu občana a k vylučování pohledu ne-občana. Ve své přednášce se chci ptát, co by se s filosofii stalo, kdybychom nepředpokládali kontinuitu a univerzalitu postavení občana, nýbrž brali vážně diskontinuitu mezi občanstvím a ne-občanstvím, a kdybychom na filosofii nahlíželi z hlediska člověka stojícího mimo privilegovaný prostor určeného svobodným občanům.

Jiří Růžička (Flú AVČR): *Diskontinuita, krize a dějiny.*

Přednáška se zaměří na problém diskontinuity a zlomu v historické i současné perspektivě. Vycházet bude především z marxistické tradice historického materialismu, přičemž se bude snažit ukázat, že problém diskontinuity vyžaduje výrazně odlišnou ontologickou i epistemologickou perspektivu, než je tomu při zkoumání specifického historického pohybu jednotlivých historických epoch. Z politické perspektivy pak bude tematizována otázka, v jaké míře by toto myšlení diskontinuity mělo mít přednost před myšlením stability a kontinuity.

RELIGIONISTICKÝ BLOK

Jiří Motl (FF UK; HTF UK):

Transpersonální psychologie a změna paradigmatu vědy.

Transpersonální psychologie usiluje o duchovní revoluci ve vědě i celé společnosti. V přednášce se podíváme na to, jak se transpersonalisté vymezují vůči vědě a jak si představují nastupující paradigma, které by bylo diskontinuální vůči současné vědě, ale zároveň by navazovalo na duchovní kořeny naší kultury, které podle nich byly v dějinách západní civilizace přerušeny dogmatickou církví a materialistickou vědou.

Tomáš Vaněk (Praha): *Blud v kontextu kontextuality.*

Jako člověk praktikující schizofrenii se zamyslím nad vztahem bludného "symbolického myšlení" k jeho kontextu. Představy sdílené mnoha lidmi přestávají být bludné, neboť jsou společností brány vážně. Schizofrenie se naopak vyznačuje solitérní představivostí postiženého a především neschopností společnosti vystavět těmto představám

kontextuální hřiště. Jak je však možné, že i lidé s tak běžnými a kulturně ceněnými představami jako je "stávání se Kristem" končí za zdmi blázinců? "Mystika vs. chorobná mystika" jako rafinovaný způsob vyžadování poslušnosti tam, kde by měl být prostor spíše pro svobodu, lásku a radostnou hravost.

Roman Figura (PřF UK): *Náboženství a rituály zvířat a lidí.*

Náboženství v širokém slova smyslu je tradičně považováno za antropologickou konstantu a jednou z vlastností, odlišujících člověka od ostatních živých bytostí. V tradici biologického myšlení je však kromě zastánců jasných diferencí člověka a přírody přítomen i proud, zdůrazňující graduální změny nejrůznějších vlastností napříč evolučním stromem živých organismů. Lze takto graduálně sledovat i vývoj náboženství, nebo je jeho vznik jakýmsi singulárním skokem? Ačkoliv na takové otázky nelze snadno odpovědět, poskytují nám empirické pozorování dostatek materiálu k diskuzi z hlediska obou jmenovaných přístupů.

Miroslav Libicher (FF UP): *Protiislámské předsudky napříč časem.*

Na islám je dnes široce názíráno jako na nesnášenlivé, násilnické, společensky a sexuálně represivní náboženství. Podle některých polemiků přitom nejde o dobově podmíněné předsudky, nýbrž o přiléhavý popis inherentních vlastností islámu, které jsou s ním spojeny již od jeho počátků v 7. stoletím. Opravdu se ale evropské, potažmo západní, stereotypy o islámu neměnily? Které ano a které ne? A proč se tak dělo? Právě tyto otázky se tento příspěvek pokusí zodpovědět.

Matyáš Müller (Národní ústav duševního zdraví):

Šílenství jako zkušenost radikální diskontinuity světů.

Šílenství představuje zkušenost radikální diskontinuity v tom smyslu, že člověk, kterého postihne, doslova žije v jiné realitě, než je ta, kterou sdílí jeho okolí. Tato zkušenost je bojem za udržení pevného světa tváří v tvář hrozícímu rozpadu sebe a světa, přičemž tomuto účelu často slouží magické myšlení. V šílenství se objevuje neustálá oscilace mezi utopickými stejně jako hrozivými vizemi, zajišťujícími logickou bezrozpornost, a pádem do absolutní ztráty smyslu. V přednášce se budu zabývat otázkou, jak lze šílenství zkoumat – nastíním, v čem se liší vědecký a existenciální výklad šílenství a představím výklad založený na specifické verzi perspektivismu. V tomto přístupu nahlížím na šílenství jako na fenomén, který odkrývá fundamentální lidskou schopnost vytváření mýtů. Na tomto základě se budu zabývat otázkou, jak lze příkré hranice mezi "normalitou" a "šílenstvím", přecházet, např. v rámci terapeutického vztahu.

Pavel (Abbé) Jurkovič (Jihlava):

Kontinuita a diskontinuita v hermetismu a současných hermetických spolcích České republiky.

Jaká je role kontinuity a diskontinuity v hermetismu obecně a především konkrétně v současných českých hermetických spolcích? Hermetismus je parareligiózní proud zabývající se teorií i praxí tzv. tajných západních tradičních věd – alchymie, astrologie, magie, kabaly a dalších podobných nauk – a to v jejich vzájemných souvislostech. Podíváme se především na to, jak to mají s kontinuitou na minulost u nás fungující hermetické spolky – např. zednářské lóže, rosekruciánské řády, společnost Univerzalia, pražská lóže OLDM, brněnské Malé opatství Thelémské, jihlavská Lóže u Zeleného Slunce, případně další méně známé či specifické skupiny. V čem je kontinuita pro hermetické spolky důležitá? Kdy se hermetik obejde bez ní? A kde může být i na překážku?

Jan Kapusta (FF UHK): *Kontinuita a diskontinuita mayské spirituality.*

Mayové dnes patří k těm původním kulturám světa, které se těší mimořádné přízni nejen v rámci vědy, ale i populární kultury, turismu a new age religiozity. „Mayská spiritualita“ se stala dobře prodejným artiklem; otázka je, k čemu tento pojem vlastně odkazuje. Příspěvek se proto zaměří na to, jak se mayské náboženství proměňuje v kontaktu se západní alternativní spiritualitou – do jaké míry čerpá ze svých kulturních kořenů, do jaké míry podléhá globálním trendům a konečně do jaké míry zápasí s nároky legitimacy, původnosti a autenticity.

Doprovodný program LFŠ 2017:

- Sobota 1.7., 19:00: ***Diskuzní setkání se skupinou Prázdné trůny.***

Spirituální emancipační kolektiv představí sebe, své aktivity, ideologii a teologii. Předchází je pověst křesťanských anarchistů. Snaží se propojovat víru, antikapitalismus, feminismus, práva zvířat, LGBT+.

- Úterý 4.7., 20:00: ***Filosofie, klima a občanská neposlušnost – první český klimatický kemp v souvislostech.***

Kristina Klosová, Ľuboš Slovák (hnutí *Limity jsme my*)

V červnu 2017 se v severních Čechách uskuteční první český klimatický kemp – pětidenní tábor, který má spojit odpůrce těžby a spalování uhlí z celé České republiky i okolních zemí, poskytnout prostor pro vzájemné propojování, vzdělávání, zábavu i pro kreativní a nenásilné akce občanské neposlušnosti žádající ukončení těžby uhlí.

V úvodu našeho příspěvku představíme kontext a důvody vzniku této akce: globální změnu klimatu, její souvislosti s těžbou a spalováním fosilních paliv, snahy o řešení, jakož i situaci v ČR, která nás vedla k rozhodnutí začít konat a zapojit se tak do globálního hnutí za klimatickou spravedlnost.

Dále představíme samotný kemp. V čase naší prezentace už budeme moct fotkami, videi i povídáním udělat krátký report o jeho průběhu a ne/úspěších.

V závěru se pokusíme zamyslet i nad širšími a teoretičtějším souvislostmi takovéto akce a role občanské neposlušnosti. Jde ukončit těžbu a spalování fosilních paliv teď a tady, nebo je nutný jen kontinuální, pozvolný přechod na jiné zdroje energie? Nežádají aktivisté, blokující těžební infrastrukturu, nemožné? Filosofie nás učí důsled-nému kritickému náhledu, schopnosti promýšlet věci v kontextech a zpochybňování vlastních přesvědčení. Je vůbec filosofický postoj slučitelný se silným občanským postojem a zaujetím i radikálního stanoviska k nějakému problému? Nebo jde naopak o spojení přínosné?

Přednášející

PAVEL BARŠA působí jako profesor na Ústavu politologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a výzkumný pracovník Ústavu mezinárodních vztahů. Je autorem řady knih a článků z oblasti politologie, sociologie a filosofie (např. *Cesty k emancipaci, Orientálcova vzpoura, Síla a rozum: Spor realismu s idealismem v moderním politickém myšlení* ad.). Zabývá se etnickými konflikty (izraelsko-palestinský konflikt), teorií mezinárodních vztahů, emancipačními procesy, přistěhovaleckými politikami a multikulturalismem. Je členem České politologické společnosti a redakční rady časopisu Mezinárodní vztahy. V roce 2016 vystoupil na LFŠ s přednáškou "Evropský univerzalizmus a jeho vyloučení" a zúčastnil se též panelové diskuze.

IVAN BLECHA působí od roku 1991 na katedře filozofie FF UP v Olomouci. Odborně se zabývá především fenomenologií (kritická interpretace Husserlovy fenomenologie a jejího dalšího vývoje zejména u Heideggera, Finka a Patočky). Pokouší se o konfrontaci fenomenologie s tradiční novověkou filozofií (zvl. s Kantem) i s klasickou metafyzikou. Domnívá se, že by specifické pojetí bytí v pohusserlovské fenomenologii mohlo ve smyslu Patočkova "negativního platonismu" přinést důležité podněty k překonání substanční metafyziky a šířeji k diskusi o soudobém postavení ontologie a o přínosu a mezích novověkého racionalismu v rámci moderny. Publikoval mnoho desítek článků, několik skript a učebnic filosofie; z jeho knih jmenujme podíl na *Filosofickém slovníku* (2. vyd. 1998) či publikace: *Proměny fenomenologie: Úvod do Husserlovy filosofie* (2007), *Edmund Husserl a jeho filosofie* (2011), *Husserlova fenomenológia* (2012). Působí v řadě redakčních, edičních, oborových a vědeckých radách (např. filosofie na FF UP, FF ETF UK, FF MU, FF Univerzity Pardubice, Filosofický časopis). Roku 2010 přednesl na LFŠ příspěvek "Poznámky k fenomenologickým základům vědy".

JOSEPH GRIM FEINBERG vystudoval filosofii a antropologii na Grinnell College a na Chicagské universitě ve Spojených státech amerických. Působí jako vědecký pracovník v Sociologickém ústavu SAV a Filosofickém ústavu AV ČR v Oddělení pro studium moderní české filosofie. Věnuje se teoriím autenticity, performativity a subjektivity v současném politickém i estetickém myšlení. Jeho disertace se týkala měnící se koncepce „lidu“ a antinomií veřejné sféry a soukromé sféry na Slovensku po roce 1989. Je autorem řady studií věnovaných rozporům v pojetí občanské společnosti a esejistických a publicistických článků (A2, Tvar, Analogon, slovenská Pravda) a šéfredaktorem časopisu Kontradikce: Časopis pro kritické myšlení/Contradictions: A Journal for Critical Thought. Zabývá se marxistickým humanismem, disentem, analýzou sovětského systému či teoriemi populismu a antipopulismu. Připravil a do angličtiny přeložil výbor z textů Ivana Svitáka *The Windmills of Humanity: On Culture and Surrealism in the Manipulated World*. Je také autorem předmluvy ke knize G. Tamáse *K filosofii socialismu*.

ROMAN FIGURA je doktorand na Katedře filosofie a dějin přírodních věd (Univerzita Karlova). Hlavním tématem jeho výzkumu je estetika a dynamika proměn ptačího zbarvení. K dalším zájmům patří obecně historie biologie a proměn přístupů věd k fenoménu života.

ŠTĚPÁN HOLUB vystudoval matematické struktury na MFF UK, kde také na Katedře algebry působí. Studoval filosofii na Laternské univerzitě v Římě a na Filosofické fakultě UK získal doktorát z filosofie za práci zabývající se vztahem Aristotelovy praktické filosofie a politického myšlení Hannah Arendtové. V letech 1998 – 2011 vyučoval filosofii na teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Jeho matematický výzkum je zaměřen především na kombinatoriku na slovech, ale na MFF vyučuje také předmět Kvantová informace.

YVO JACQUIER je francouzský malíř. Již deset let žije v Praze, kde provedl rozsáhlý výzkum stran kompozice v umění a architektuře. V renesanci se malířství podobalo hudbě a její harmonii. Ve spolupráci s matematiky restauroval jeho teoretickou část zvanou „geometrie vedená očima“. Na výkladu této starobylé kultury nyní pracuje s filozofy se zásadním přihlédnutím k bohatství poznatků v malířské praxi Rubleva, Botticelliho a Dürera.

FILIP JAROŠ vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy, obor Teoretická a evoluční biologie. V současnosti je odborným asistentem na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové, kde se zabývá filozofií a historií biologie. Jeho specializací je estetická biologie Adolfa Portmanna, evoluční etika a biosémiotika. Je autorem řady článků, např. *Evoluční psychiatrie: problematická nabídka k evolučnímu pojetí duševních nemocí* (Filozofie Dnes, 2013), *Zvíře jako člověk, zvíře jako stroj* (Filosofický časopis, 2015) či *Cats and human societies: A world of interspecific interaction and interpretation* (Journal of Biosemiotics, 2016). Spolu s O. Dadejíkem a M. Kaplickým editoval knihu *Krása a zvíře: studie o vztahu estetických a etických hodnot zvířat* (2014). Je pravidelným účastníkem LFŠ, kde od roku 2008 často přednáší.

PAVEL A. JURKOVIČ (AKA Abbé, AKA Tabris) – sociální a teologický pracovník, terapeut a poradce (logoterapie, existenciální analýza, psychomagie), lektor a praktik v oblastech astrologie, alchymie, magie, kabaly, tarotu a dalších oborech tradičního hermetismu, okultismu a esoteriky. Monarchista, katolík, rosekrucián, velmistr Lóže u Zeleného Slunce. Příležitostný masér, básník a pobuda.

MIROSLAV LIBICHER vystudoval marketingové komunikace a mediální studia. Momentálně působí jako doktorand na Katedře mediálních a kulturních studií a žurnalistiky FF UP v Olomouci. Zabývá se asijskou (a obecně nezápadní) kinematografií a reprezentací muslimů v médiích a popkultuře.

JAN KAPUSTA vystudoval etnologii na Ústavu etnologie FF UK, kde získal v roce 2015 doktorát. Terénní výzkumy prováděl ve Španělsku (2006 a 2007) a Guatemale (2009 a 2013). V současnosti působí jako odborný asistent na Katedře filozofie a společenských věd FF UHK, kde přednáší sociální a kulturní antropologii. Zabývá se kosmologií a rituálem, současnou mayskou kulturou a západní alternativní spiritualitou.

JAN KOBLÍŽEK studoval na teologických fakultách Palackého univerzity a Karlovy univerzity, působí na Katedře filosofie a patristiky na Cyrilometodějské teologické fakultě UP. Je katolickým knězem, od roku 2010 spravuje farnost v Olomouci Hodolanech. Jeho odborným zaměřením je politická filosofie, dějiny filosofie a sociální nauka katolické církve; hlavním badatelským zájmem pak dílo F. Suáreze. Je autorem monografie *Pojem společenského souhlasu u Františka Suáreze (O principech politické moci)* (2015).

ĽUBICA KOBOVÁ vystudovala genderová studia na Středoevropské univerzitě v Budapešti a filozofii a estetiku na Univerzitě Komenského v Bratislavě. Vyučuje na Katedře genderových studií Fakulty humanitních studií UK. Dlouhodobě spolupracuje se slovenskou feministickou vzdělávací a publikační organizací *Aspekt*. Věnuje se feministické a politické filozofii, práci a genderu, pracovní etice, sexuálním a reprodukčním právům, analýze diskursu a ideologie. Editovala např. knihu *Feministky hovoria o práci: Ako sa ženy stávajú subjektmi kapitalizmu* a je autorkou doslovu ke knize Judith Butler *Trampoty s rodom*.

PETR KÚRKA vystudoval matematiku v roce 1972 a do roku 1990 působil ve Středisku Biomatematiky FgÚ ČSAV, kde vyvíjel matematické modely v biologii. Poté působil na Matematicko-fyzikální fakultě UK, kde přednášel logiku, teorii informace a teorii dynamických systémů. Napsal jednu monografii a přes 40 odborných článků o složitosti dynamických systémů, symbolické dynamice, celulárních automatech a číselných soustavách.

TOMÁŠ MACHULA absolvoval studium filosofie na filosofické katedře Karlovy univerzity, habilitaci získal na filosofické fakultě UP v Olomouci. Teologii vystudoval na teologické fakultě Jihočeské univerzity, kde působí na Katedře filosofie. Od roku 2016 je rektorem Jihočeské univerzity. Ve své badatelské činnosti se zabývá scholastickou filosofií, zejména dílem Tomáše Akvinského. V systematické oblasti je středem jeho zájmů etika ctností a antropologie. Je autorem řady publikací, např. *Křesťanská víra a racionalita. Filosofický přístup* (2004); *Filosofie přírody* (2007); *Causa efficiens. Příčina účinná a princip kauzality mezi realismem a redukcionismem* (2009).

MIROSLAV MARCELLI je vedoucím Katedry elektronické kultury a sémiotiky FHS UK; působí také na Katedře filozofie a dějin filozofie na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě. Absolvoval několik studijních a výzkumných pobytů v zahraničí (Visiting Fellow na Magdalen College v Oxfordu, hostující docent na Université Blaise Pascal v Clermont-Ferrand aj.). Je členem redakcí časopisů *Filozofia*, *Filosofický časopis* a *Anthropos*. Ve své badatelské činnosti se soustřeďuje na dějiny filozofie a současnou filozofii, na sémiotiku a teorii argumentace. Překládá z francouzštiny, angličtiny a němčiny – přeložil práce M. Foucaulta, R. Barthesa, J. Piageta, J. Deleuze aj. Mezi jeho publikace patří např. *Michel Foucault alebo stať sa iným* (1995), *Príklad Barthes* (2001), *Filozofii v meste* (2008) nebo *Priestor, čas a rytmus* (2015).

JIŘÍ MICHALÍK absolvoval studium filosofie a historie na filosofické fakultě Palackého univerzity v Olomouci. Působí v Centru pro práci s renesančními texty (CRT) při Katedře filosofie UP. Zabývá se vznikem moderní vědy, zejména přírodní filosofií Johanna Keplera. Na sporu Keplera a Roberta Fludda demonstuje platonské pozadí raně novověké vědy. Je autorem monografie *Robert Fludd a Johannes Kepler: Dvě podoby platónské tradice*. Od roku 2012 je spoluorganizátorem Letní filosofické školy.

JIŘÍ MOTL se odborně zabývá zejména psychologií náboženství, učí na FF UK, HTF UK a TUL v Liberci, je praktikujícím katolíkem a věnuje se též zenové meditaci. Provozuje soukromou psychoterapeutickou praxi, absolvoval pětiletý psychoterapeutický výcvik (Gestalt).

LUBOŠ MOTL vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy a Rutgers University. Poté působil na Harvardově univerzitě jako odborný asistent. Od roku 2007 po ukončení jeho působení na Harvardu žije v Plzni. Je jedním z autorů tzv. Maticové teorie (neporuchová formulace teorie strun), dále se věnuje teorii twistorů, AdS/CFT korespondenci, smyčkové kvantové gravitaci a dalším tématům teoretické fyziky.

MATYÁŠ MÜLLER vystudoval obecnou antropologii na FHS UK, psychologickou a psychiatrickou antropologii na Brunel University a Filosofii a dějiny přírodních věd na PřF UK. Zajímá se o filosofickou a antropologickou reflexi psychiatrie, vztah duševní nemoci, náboženství a magického myšlení. V minulých letech pracoval s lidmi s duševním onemocněním ve Fokusu Praha. V současnosti pracuje jako výzkumník v Národním ústavu duševního zdraví, na oddělení Sociální psychiatrie.

VÁCLAV NĚMEC působí na Filosofické fakultě UK a jako vědecký pracovník ve Filosofickém ústavu AVČR. Zabývá se především pozdně antickou a středověkou filosofií, filosofií 20. stol. (filosofie existence, filosofická antropologie) a filosofií práva. Je autorem úvodní studie a komentáře k překladu spisu *Anonymní komentář k Platónovu „Parmenidovi“* (2009), úvodní studie, překladu a komentáře ke knize *Marius Victorinus: O soupodstatnosti Trojice* (2006) či souboru článků *Apoštol svobody a dotěrná monstra: Filosofické glosy k české politice* (2007). Zastává místo šéfredaktora odborného časopisu *Reflexe*; publikoval řadu odborných i publicistických textů (*Hospodářské noviny*, *MF Dnes*, *Lidové noviny*, *Literární noviny*, *Přítomnost*). Je předsedou občanského sdružení za obnovu demokracie "Vraťte nám stát". Na LFŠ vystoupil v roce 2015 s přednáškou „Revoluce, evoluce a přirozené právo“.

MARTIN PALOUŠ podepsal Chartu 77, v roce 1986 byl jejím spoluhlavčím, později byl kooptován do Federálního shromáždění za Občanské fórum, působil jako náměstek ministra zahraničních věcí, diplomat (mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Stálé mise České republiky při OSN), předseda Českého helsinského výboru, děkan FSV UK a pedagog či jako ředitel Knihovny Václava Havla. V současnosti vyučuje na Florida International University. Přeložil např. některé spisy Hannah Arendt (*Mezi minulostí a budoucností: osm cvičení v politickém myšlení*). Zabývá se problematikou lidských práv, mezinárodního práva a procesy demokratizace a transformace.

TOMÁŠ PETRÁČEK je český katolický teolog, církevní historik a kněz. Působí jako akademický kaplan při kostele Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové. Je členem redakční rady revue pro teologii a duchovní život *Salve*. Vyučuje na Univerzitě Karlově a Univerzitě Hradec Králové, kde zároveň působí jako vedoucí katedry Kulturních a náboženských studií. Absolvoval několik zahraničních studijních pobytů (Freiburg, Bonn, Paříž, Řím-Vatikán). Zabývá se především moderními církevními dějinami, teoretickými problémy církevního dějepisceví či otázkami historické antropologie a transkulturní komunikace. Je autorem knih *Bible a moderní kritika: česká a světová progresivní exegeze ve víru (anti-)modernistické krize* (2012); *Sekularizace a katolicismus v českých zemích* (2013) a *Církev, tradice, reforma: odkaz Druhého vatikánského koncilu* (2016).

JIRÍ RŮŽIČKA vystudoval historii a antropologii na FF UK a FHS UK. Působí jako výzkumný pracovník v Oddělení pro studium moderní české filosofie FLÚ AV. Věnuje se historickému materialismu, myšlení Michela Foucaulta či epistemologii humanitních věd. Publikuje v kulturním čtrnáctideníku A2.

EVŽEN STEHURA absolvoval studium filosofie a historie na filosofické fakultě Palackého univerzity v Olomouci. Zabývá se historií vědy, téma jeho disertační práce na Katedře historie UP je vznik mechanistického obrazu světa v raně novověké filosofii (a nominalistické kořeny mechanistické filosofie). Od roku 2012 je spoluorganizátorem Letní filosofické školy.

GÁSPÁR MIKLÓS TAMÁS je maďarský filosof a intelektuál, původem z Rumunska. V disentu zastával pozice libertariánského socialismu. Jako první nekomunistický poslanec byl roku 1989 kooptován do maďarského parlamentu za liberální stranu Svaz svobodných demokratů – Maďarská liberální strana (SZDSZ) a posléze zastával konzervativní pozice. Po přelomu století šel, jak sám říká, „znovu do školy“ a znovuobjevuje marxismus. Stává se předsedou maďarské Zelené levice. Mezitím působil jako ředitel Filozofického ústavu Maďarské akademie věd a vyučoval na řadě univerzit (Budapešť, Columbia, Oxford, Chicago, Georgetown, Yale ad.) a jako výzkumný pracovník (Paris, Vienna, Washington DC, Berlin). Jeho práce se týkají sociálních, politických a estetických otázek, v poslední době pak témat jako epistemologie a teorie třídy, možnosti socialismu, koncepce postfašismu, úloha filosofie či změny ve střední Evropě po roce 1989.

KATEŘINA TRLIFAJOVÁ se zabývá různými přístupy k nekonečnu a kontinuu v matematice a jejich filosofickými, případně teologickými souvislostmi. Vyšla z alternativní teorie množin, založené Petrem Vopěnkou. Tato teorie zaujala k nekonečnu postoj radikálně odlišný od klasické teorie množin, vykládá jej na podkladě fenomenologického pojmu horizontu, zachyceném v matematice pomocí polomnožin. Kateřina Trlifajová tento přístup dále rozvíjí a konfrontuje jej s přístupem některých myslitelů klíčových pro dějiny nekonečna, Zénóna, G. Cantora a B. Bolzana. Na LFŠ již několikrát vystoupila v rámci Meditací o základech vědy.

TOMÁŠ VANĚK studoval komparatistiku na FFUK, v průběhu studií onemocněl zákeřnou nemocí, která se později manifestovala jako paranoidní schizofrenie. Studium dokončil jedinou vpravdě dekonstruktivní prací, která kdy byla na našich univerzitách obhájena. Věnuje se destigmatizačním projektům na poli duševního zdraví, zejména psané i televizní žurnalistice, přednášení a vedení literárních dílen.

MARIE VĚTROVCOVÁ vystudovala matematiku (2001, Fakulta aplikovaných věd ZČU), PhD v oboru Teorie a dějiny vědy a techniky (2013, FF ZČU). Zabývá se (intencionální) historiografií a filosofií matematiky se zaměřením na středověkou (arabskou) matematiku a 19. a 20. století. Úzce spolupracovala s prof. Petrem Vopěnkou. Přednáší historii a filosofii matematiky na Fakultě filozofické ZČU v Plzni.

